

- E. Radtke, *O mechanizmach przesunięć semantycznych i przekształceń słowotwórczych w cyklu Bolesława Leśmiana „Postacie”, „Pamiętnik Literacki” 1990, z. 2.*
- J.M. Rymkiewicz, *Leśmian. Encyklopedia*, Warszawa 2001.
- A. Sandauer, *Filozofia Leśmiana*, w: tenże, *Moje odchylenia*, Kraków 1956 (lub w innych przedrukach).
- A. Sandauer, *Pośmiertny tryumf Młodej Polski (Rzecz o B. Leśmianie)*, w: tenże, *Poeci czterech pokoleń*, Kraków 1977 (lub w innych przedrukach).
- A. Skrendo, *Bolesław Leśmian: „najtrwalszy ze wszystkich przywidzeń i dziwot”*, w: tenże, *Poezja modernizmu. Interpretacje*, Kraków 2005.
- A. Sobieska, *Twórczość Leśmiana w kręgu filozoficznej myśli symbolizmu rosyjskiego*, Kraków 2005.
- M. Stala, *O tych, których nie ma. Na marginesie Leśmianowskiego cyklu wierszy „Aniołowie”*, w: tenże, *Trzy nieskończoności. O poezji Adama Mickiewicza, Bolesława Leśmiana i Czesława Miłosza*, Kraków 2001.
- M. Stala, *Pejzaż człowieka. Młodopolskie myśli i wyobrażenia o duszy, duchu i ciele*, Kraków 1994.
- R. Stone, *Wstęp*, w: B. Leśmian, *Skrzypek opętany*, Warszawa 1985.
- Studia o Leśmianie*, red. M. Głowiński i J. Sławiński, Warszawa 1971.
- A. Szczerbowski, *Bolesław Leśmian*, Warszawa 1938.
- J. Trznadel, *Wstęp*, w: B. Leśmian, *Poezje wybrane*, Wrocław 1974, BN, s. I, nr 217.
- Twórczość Leśmiana. Studia i szkice*, red. T. Cieślak i B. Stelmaszczyk, Kraków 2000.
- K. Wyka, *Czytam Leśmiana*, w: tenże, *Łowy na kryteria*, Warszawa 1965.
- J. Zięba, *Bolesława Leśmiana światopogląd nowoczesny. O eseistyce poety*, Kraków 2000.

DWUDZIESTOLECIE MIĘDZWOJENNE

LXXVIII. POEZJA DWUDZIESTOLECIA MIĘDZWOJENNEGO

- Europejskie tło w poezji międzywojennej.
- Grupy poetyckie i ich założenia programowe.
- Realizacje poetyckie na wybranych przykładach.
- Spory międzygrupowe.

— Charakterystyka poszczególnych nurtów i indywidualności poetyckich (sposoby kształtowania wierszy: właściwości leksykalne, gatunkowe, kompozycyjne i wersyfikacyjne).

— Koncepcje języka poetyckiego.

— Ewolucje programów i poetyk między 1918 a 1939 rokiem.

Utwory:

Wybór wierszy: W. Broniewskiego, J. Czechowicza, K.I. Gałczyńskiego, Z. Ginczanki, K. Hłakowiczówny, J. Iwaszkiewiczza, B. Jasińskiego, M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, J. Lechonia, B. Leśmiana, J. Lieberta, J. Łobodowskiego, Cz. Miłosza, S. Młodożeńca, T. Peipera, J. Przybosia, W. Sebyły, A. Słonimskiego, L. Staffa, A. Sterna, J. Tuwima, A. Ważyka, K. Wierzyńskiego, J. Wittlina.

Zalecana antologia: *Poezja polska okresu międzywojennego*, wybór i wstęp M. Głowiński i J. Sławiński, przypisy oprac. J. Stradecki, Wrocław 1987, BN, s. I, nr 253, cz. I i II.

Ponadto wybrane utwory: A. Achmatowej, G. Apollinaire'a, W. Audena, R. Chara, T.S. Eliota, P. Eluarda, M. Jacoba, S. Jesienina, W. Majakowskiego, O. Mandelstama, E. Pounda, R.M. Rilkego, G. Trakla.

Opracowania:

Antologia polskiego futuryzmu i Nowej Sztuki, oprac. Z. Jarosiński, Wrocław 1978, BN, s. I, nr 230.

A. Araszkiewicz, *Wypowiadam wam moje życie. Malancholia Zuzanny Ginczanki*, Warszawa 2001.

E. Balcerzan, *Systemy i przemiany gatunkowe w polskiej liryce lat 1918–1928*, w: *Problemy literatury polskiej 1918–1939*, red. H. Kirchner i Z. Żabicki przy współudziale M.R. Prażłowskiej, Wrocław 1974.

M. Baranowska, *Surrealna wyobraźnia i poezja*, Warszawa 1984.

S. Beres, *Ostatnia wileńska plejada. Szkice o poezji kręgu Żagarów*, Warszawa 1990.

E. Boniecki, *Archaiczny świat Bolesława Leśmiana. Studium historycznoliterackie*, Gdańsk 2008.

Józef Czechowicz. Od awangardy do nowoczesności, red. J. Świąch, Lublin 2004.

Czechowicz – w poszukiwaniu ukrytego miasta, numery monograficzne „Scrip-tores” (nr 30, 31, 32), Lublin 2006–2008.

J. Czechowicz, *Wyobraźnia stwarzająca*, oprac. T. Kłak, Lublin 1972.

M. Głowiński, *Przyboś: najwięcej słów*, „Teksty” 1975, nr 1.

M. Głowiński, *Zaświat przedstawiony*, Warszawa 1981 i wyd. nast.

- A. Hutnikiewicz, *Od czystej formy do literatury faktu. Główne teorie i programy literackie XX stulecia*, wyd. 5 uzup., Warszawa 1988.
- Z. Jarosiński, *Literatura i nowe społeczeństwo. Idee polskiej lewicy literackiej*, Warszawa 1984.
- Z. Jarosiński, *Postacie poezji*, Warszawa 1985.
- K. Jaworski, *Dandys. Słowo o Brunonie Jasińskim*, Warszawa 2009.
- S. Jaworski, *Między awangardą a nadrealizmem*, Kraków 1976.
- A. Kluba, *Autoteliczność, referencyjność, niewyraźność. O nowoczesnej poezji polskiej (1918–1939)*, Wrocław 2004
- T. Kłak, *Wstęp*, w: J. Czechowicz, *Wybór poezji*, Wrocław 1970, BN, s. I, nr 199.
- J. Kryszak, *Katastrofizm ocalający. Z problemów poezji tzw. drugiej awangardy*, Toruń 1978.
- J. Kwiatkowski, *Literatura Dwudziestolecia*, Warszawa 1990.
- J. Kwiatkowski, *Poezja Jarosława Iwaszkiewicza na tle dwudziestolecia międzywojennego*, Warszawa 1975.
- J. Kwiatkowski, *Świat poetycki Juliana Przybosa*, Warszawa 1972.
- A. Lam, *Polska awangarda poetycka. Programy lat 1917–1923*, t. I–II, Kraków 1969.
- Liryka polska. Interpretacje*, red. J. Sławiński i J. Prokop, wyd. 2, Kraków 1972.
- Literatura polska 1918–1975*, t. I: 1918–1932, Warszawa 1975 (odpowiednie rozdziały); t. II: 1933–1944, Warszawa 2002.
- Łobodowski, numer monograficzny „Scriptores” (nr 35), Lublin 2009.
- Cz. Miłosz, *Przygody młodego umysłu. Publicystyka i proza 1931–1939*, zebrała i opracowała A. Stawiarska, Kraków 2003.
- A. Nasiłowska, *Kazimierz Wierzyński*, Warszawa 1991.
- A. Nasiłowska, *Trzydziestolecie 1914–1944*, Warszawa 1997.
- A. Nawarecki, *Rzeczy i marzenia. Studia o wyobraźni poetyckiej skamandrytów*, Katowice 1993.
- Obraz literatury polskiej. Literatura polska w okresie międzywojennym*, t. II, red. K. Wyka..., J. Kądziera i in., Kraków 1979.
- A. Okopień-Sławińska, *Wiersz awangardowy dwudziestolecia międzywojennego*, „Pamiętnik Literacki” 1965, z. 2.
- T. Peiper, *Tędy. Nowe usta*, Kraków 1972.
- Poeci dwudziestolecia międzywojennego*, red. I. Maciejewska, t. I–II, Warszawa 1982.
- Poezja polska okresu międzywojennego*, wybór i wstęp M. Głowiński i J. Sławiński, przypisy oprac. J. Stradecki, Wrocław 1987, BN, s. I, nr 253, cz. I i II.

- Powroty Iwaszkiewicza*, red. A. Czyżak, J. Galant i K. Kuczyńska-Koschany, Poznań 1999, cz. I.
- Problemy awangardy*, red. T. Kłak, Katowice 1983.
- J.M. Rymkiewicz, *Leśmian: encyklopedia*, Warszawa 2001.
- J. Przyboś, *Linia i gwar*, t. I, Kraków 1959, s. 9–112.
- A. Sandauer, *Poeci czterech pokoleń*, Warszawa 1977.
- J. Sławiński, *Koncepcja języka poetyckiego awangardy krakowskiej*, Wrocław 1965.
- Słownik literatury polskiej XX w.*, red. A. Brodzka i inni, Wrocław 1992 (wybrane hasła).
- Studia o Leśmianie*, red. M. Głowiński i J. Sławiński, Warszawa 1971.
- Stulecie Skamandrytów*, red. K. Biedrzycki, Kraków 1996.
- A.M. Szczepan-Wojnarska, „...z ogniem będziesz się żenił”. *Doświadczenie transcendencji w życiu i twórczości Jerzego Lieberta*, Kraków 2003.
- W.P. Szymański, *Neosymbolizm – próba zarysu*, w: tenże, *Neosymbolizm: o awangardowej poezji polskiej w latach trzydziestych*, Kraków 1973, s. 311–377.
- W.P. Szymański, *Moje Dwudziestolecie 1918–1939*, Kraków 1998.
- B. Śniecikowska, „Nuż w uhu”? *Koncepcje dźwięku w poezji polskiego futuryzmu*, Wrocław 2008.
- A. Ważyk, *Dziwna historia awangardy*, Warszawa 1976.
- A. Ważyk, *Eseje literackie*, Warszawa 1982.
- K. Wyka, *Rzecz wyobraźni*, Warszawa 1977 (wybór).
- M. Zaleski, *Przygoda drugiej awangardy*, Wrocław 1984 (lub wyd. 2 – 2002).

LXXIX. POEZJA JULIANA TUWIMA: MIĘDZY TRADYCYJĄ A NOWOCZESNOŚCIĄ

- Tuwim wśród poetów grupy Skamander.
- Poezja codzienności i wielkiego miasta.
- Tuwimowskie nawiązania do tradycji: od Kochanowskiego do romantyków.
- Między liryką a satyrą.
- Elementy nowatorstwa: stosunek do języka.
- *Bal w operze* – poemat satyryczno-katastroficzny.
- *Kwiaty polskie* i poezja Tuwima po roku 1939.

Utwory:

Pełny zbiór liryki J. Tuwima, wybór utworów satyrycznych (w tym *Bal w operze*), także *Kwiaty polskie*.

J. Tuwim, *Bal w Operze. Lekcja literatury z Czesławem Miłoszem*, Kraków 1999.

Opracowania:

- M. Głowiński, *Poetyka Tuwima a polska tradycja literacka*, Warszawa 1962.
- M. Głowiński, *Wstęp*, w: J. Tuwim, *Wiersze wybrane*, Wrocław 1964, BN, s. I, nr 184 (lub wyd. następne).
- J. Łukasiewicz, *Dwa nawiązania do „Pana Tadeusza”*: „*Kwiaty polskie*” i „*Trans-Atlantyk*”, „*Pamiętnik Literacki*” 1984, z. 3.
- R. Matuszewski, *Czyścić Juliana Tuwima*, „*Twórczość*” 1982, z. 8.
- P. Matywiecki, *Twarz Tuwima*, Warszawa 2007.
- A. Nasiłowska, *Skamandryci i satelici*, w: *taż*, *Trzydziestolecie 1914–1944*, Warszawa 1997.
- A. Nawarecki, *Rzeczy i marzenia. Studia o wyobraźni poetyckiej skamandrytów*, Katowice 1993.
- I. Opacki, *Rousseau mieszczańskiego dwudziestolecia. „Samotność” i „Wspólnota” w międzywojennej poezji Tuwima*, w: *Skamander*, t. I, red. I. Opacki, Katowice 1978.
- A. Sandauer, *Julian Tuwim oraz O poecie, który był diabłem*, w: *tenże*, *Poeci czterech pokoleń*, Kraków 1977 (oraz inne przedruki).
- J. Sawicka, *„Filozofia słowa” J. Tuwima*, Wrocław 1975.
- T. Stępień, *Kabaretiana*, Warszawa 2002.
- J. Stradecki, *W kręgu Skamandra*, Warszawa 1977.
- Studia o poezji J. Tuwima*, w serii: *Skamander*, t. III, red. I. Opacki, Katowice 1982.
- K. Wyka, *Rzecz czarnoleska oraz Bukiet z całej epoki*, w: *tenże*, *Rzecz wyobraźni*, Warszawa 1959 (lub wyd. następne).
- K.W. Zawodziński, *Szkice o Tuwimie*, w: *tenże*, *Wśród poetów*, Kraków 1964.

LXXX. ŚWIAT POETYCKI JÓZEFA CZECHOWICZA

- Program poetycki Czechowicza; Czechowicz o swojej poezji i o poezji innych.
- Czechowicz – Przyboś: dwie postawy awangardowe.
- Antynomia życia i śmierci.
- Nurt katastroficzny i jego źródła.
- Rola mitu i magii (w *Świadomości sformułowanej* poety i w jego wierszach).

- Fantastyka i dzień powszedni.
- Czechowicz – poeta prowincji.
- Słowa-klucze poezji Czechowicza.
- Sposoby nawiązania do folkloru.
- Osobliwości składni i interpunkcji.
- Czechowiczowskie rytmy i dźwięki; ich udział w warstwie znaczeniowej wierszy.

Utwory:

Twórczość poetycka J. Czechowicza.

- J. Czechowicz, *Wyobraźnia stwarzająca. Szkice literackie*, wstęp, wybór i oprac. T. Kłak, Lublin 1972.

Opracowania:

- M. Całbecki, *Miasta Józefa Czaechowicza. Topografia wyobraźni*, Lublin 2004.
- Czytanie Czechowicza, red. P. Próchiak, J. Kopciński, Lublin 2003.
- S. Gawliński, *Szkoła poetycka Józefa Czechowicza w okresie międzywojennym (elementy socjologii i poetyki)*, Katowice 1983.
- Józef Czechowicz. Od awangardy do nowoczesności*, red. J. Świąch, Lublin 2004.
- T. Kłak, *Czechowicz – mity i magia*, Kraków 1973.
- T. Kłak, *Józef Czechowicz a folklor*, w: *Z zagadnień twórczości ludowej: Studia folklorystyczne*, red. R. Górski, J. Krzyżanowski, Wrocław 1972.
- T. Kłak, *Wstęp*, w: J. Czechowicz, *Wybór poezji*, Wrocław 1970, BN, s. I, nr 199.
- J. Kryszak, *Katastrofizm ocalający. Z problemów poezji tzw. drugiej awangardy*, Toruń 1978.
- A. Nasiłowska, *Józef Czechowicz w: taż, Trzydziestolecie 1914–1944*, Warszawa 1997.
- A. Okopień-Sławińska, *Wiersz awangardowy dwudziestolecia międzywojennego*, „Pamiętnik Literacki” 1965, z. 2.
- A. Sandauer, *Upiór, półsen, muzyka (Rzecz o Józefie Czechowiczu)*, w: tenże, *Poeci trzech pokoleń*, Warszawa 1973.
- W.P. Szymański, *Neosymbolizm – próba zarysu*, w: tenże, *Neosymbolizm: o awangardowej poezji polskiej w latach trzydziestych*, Kraków 1973.
- K. Wyka, *O Józefie Czechowiczu*, w: tenże, *Rzecz wyobraźni*, Warszawa 1959 (lub wyd. nast.).
- M. Zaleski, *Przygoda drugiej awangardy*, Wrocław 1984.

LXXXI. STEFAN ŻEROMSKI

— Narodziny artysty. W jakich warunkach kształtowała się osobowość pisarska Żeromskiego? (Na podstawie *Dzienników*).

— Przeżycie pokoleniowe – rok 1863 (*Rozdziobią nas kruki, wrony, Wierna rzeka, Echa leśne*).

— Przemiany formuły patriotyzmu w twórczości Stefana Żeromskiego.

— Powieści o „dorastaniu” i społecznej inicjacji – *Szyfowe prace, Przedwiośnie*.

— Etos inteligentki w twórczości Żeromskiego (*Ludzie bezdomni, Walka z szatanem*, opowiadania: *Siłaczka, Doktor Piotr*).

— Świat wartości w pisarstwie Żeromskiego: dobro i zło natury ludzkiej (*PoPIOty, Ludzie bezdomni*); miłość i okrucieństwo (*Dzieje grzechu*); świętość i grzech (*Walka z szatanem, Uciekła mi przepióreczka*); miałość historii i sens cierpienia (*PoPIOty, Duma o hetmanie*); spokój sumienia i uroda życia.

— Warsztat pisarski: napięcie pomiędzy narracją obiektywną i subiektywną; przemieszanie różnych kategorii estetycznych (wzniosłość, wulgarność, piękno i brzydota); wielogatunkowość i wielostylowość prozy Żeromskiego (od rapsodu do powieści popularnej); różne kreacje językowe – od literackiej polszczyzny po swoiste konstrukcje i neologizmy.

— Subiektywizacja narracji: „ja” liryczne w prozie poetyckiej (*Wisła, Międzymorze, Puszcza Jodłowa*); głos Żeromskiego-publicysty (ja jako „ja”).

Utworky:

S. Żeromski, *Dzieła*, red. S. Pigoń, wstęp H. Markiewicz, Warszawa 1956–1957; *Dzienniki*, red. J. Kądziela, Warszawa 1963–1970; *Na probostwie w Wyszkuwie*, w: *Pisma polityczne*, wybór i oprac. A. Bojarska, Londyn 1988; *Szyfowe prace*, oprac. A. Hutnikiewicz, Wrocław 1973, BN, s. I, nr 216; *Wierna rzeka*, oprac. Z.J. Adamczyk, Wrocław 1978; *Wybór opowiadań*, oprac. A. Hutnikiewicz, Wrocław 1971.

Zalecana jest zwłaszcza edycja: S. Żeromski, *Pisma zebrane*, red. Z. Goliński, Warszawa 1981.

Opracowania:

S. Adamczewski, *Serce nienasycone*, Poznań 1930, wyd. zmienione pt. *Sztuka pisarska Żeromskiego*, Kraków 1949.

Z.J. Adamczyk, *O „Szyfowych pracach” – trochę inaczej*, „Przegląd Humanistyczny” 1995, nr 6.

Z.J. Adamczyk, „*Przedwiośnie*”. *Prawda i legenda*, Poznań 2001.

Z.J. Adamczyk, „*Przedwiośnie*” Stefana Żeromskiego w świetle dyskusji i polemik z 1925 roku, Warszawa 1988 (wyd. 2).

- W. Borowy, *O Żeromskim*, oprac. Z. Stefanowska, wyd. 2, Warszawa 1964.
- I. Drozdowicz-Jurgielewiczowa, *Technika powieści Żeromskiego*, Warszawa 1929.
- S. Falkowski, *Zejsście z Golgoty i nauka współczucia. O „Wiernej rzece” Stefana Żeromskiego*, w: S. Falkowski i P. Stępień, *Ciężkie norwidy czyli subiektywny przewodnik po literaturze polskiej*, Warszawa 2009, s. 308–328.
- A. Hutnikiewicz, *„Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego*, Warszawa 1967 (lub wyd. 4, Warszawa 1974).
- A. Hutnikiewicz, *Stefan Żeromski*, wyd. 7, Warszawa 1973.
- A. Hutnikiewicz, *Żeromski*, Warszawa 1987.
- S. Kasztelowicz, S. Eile, *Stefan Żeromski. Kalendarz życia i twórczości*, wyd. 2, Kraków 1976.
- J. Kądziela, *Młodość Stefana Żeromskiego*, Warszawa 1976 lub wyd. 2 zmienione, Warszawa 1979.
- J. Kulczycka-Saloni, *Pozytywizm i Żeromski*, Warszawa 1977.
- E. Łoch, *Szkice o twórczości literackiej Stefana Żeromskiego*, Lublin 2008.
- H. Markiewicz, *„Ludzie bezdomni” Stefana Żeromskiego*, Warszawa 1966.
- H. Markiewicz *O Prusie i Żeromskim*, w: *Prace wybrane*, t. 1, Kraków 1995.
- J. Paszek, *Sztuka aluzji literackiej. Żeromski – Berent – Joyce*, Katowice 1984.
- J. Paszek, *Żeromski*, Wrocław 2001.
- S. Pigoń, *Drzewiej i wczoraj*, Kraków 1966.
- S. Pigoń, *Miłe życia drobiazgi*, Warszawa 1964.
- S. Pigoń, *Pałapki na realistów*, w: *Prace o literaturze i teatrze ofiarowane Zygmuntovi Szwejkowskiemu*, red. J. Maciejewski i in., Wrocław 1966.
- „Przedwiośnie” dziś [Ankieta], „Dekada Literacka” 2001, nr 5/6.
- „Polonistyka” 1996, nr 6 (10 szkiców poświęconych Żeromskiemu).
- W. Słodkowski, *„Szyfowe prace” Stefana Żeromskiego*, wyd. 4 uzupełn., Warszawa 1972.
- R. Zimand, *Diarysta Stefan Żeromski*, Wrocław 1990.
- Żeromski i Reymont*, red. J. Petko (tu m.in. prace o języku Żeromskiego), Warszawa 1978.
- Żeromski. Z dziejów recepcji twórczości 1895–1964*, wybór i wstęp Z.J. Adamczyk, Warszawa 1975.

LXXXII. TWÓRCZOŚĆ POWIEŚCIOWA W DWUDZIESTOLECIU MIĘDZYOJENNYM

— Wpływ tendencji stylowych, konwencji narracyjnych i fabularnych dziełnastowiecznej twórczości powieściowej na prozę powieściową dwudziestolecia.

— Rola tendencji stylowych (naturalizm, symbolizm, impresjonizm, ekspresjonizm) oraz tradycji narracyjnych i fabularnych powieści okresu Młodej Polski i modernizmu europejskiego w kształtowaniu prozy powieściowej dwudziestolecia.

— Analiza psychologiczna w powieści: mowa zależna i monolog wewnętrzny. Freud: psychoanaliza.

— Główne formuły poetyk powieściowych w okresie dwudziestolecia („neo-realizm”, „psychologizm”, „autentyzm”, „poetyka snu”), rola groteski i parodii.

— Główne kierunki zainteresowań tematycznych powieści dwudziestolecia w obszarze współczesności i przeszłości.

— Koncepcje i sposoby przedstawiania postaci w powieściach dwudziestolecia.

Utwory:

Wybrane powieści kilku spośród wymienionych pisarzy: J. Andrzejewski, W. Berent (*Nurt, Zmierzch wodzów*), H. Boguszewska, T. Breza, M. Choromański, M. Dąbrowska, W. Gombrowicz, J. Iwaszkiewicz, J. Kaden-Bandrowski, Z. Kosak-Szczucka, M. Kuncewiczowa, H. Malewska, Z. Nałkowska, J. Parandowski, T. Parnicki, A. Rudnicki, B. Schulz, A. Strug, S.I. Witkiewicz, J. Wittlin, S. Żeromski.

Ponadto wybrane powieści kilku spośród następujących pisarzy: A. Gide, E. Hemingway, A. Huxley, J. Joyce, F. Kafka, A. Malraux, T. Mann, R. Musil, M. Proust, M. Szołochow, A. Zweig.

Opracowania:

W. Bolecki, *Poetycki model prozy w dwudziestoleciu międzywojennym*, wyd. 2 poprawione, Kraków 1996.

T. Burek, *Dalej aktualne*, Warszawa 1973.

J. Ficowski, *Regiony wielkiej herezji. Szkice o życiu i twórczości Brunona Schulza*, Kraków 1967.

J. Ficowski, *Regiony wielkiej herezji i okolice. Bruno Schulz i jego mitologia*, Sejny 2002.

M. Głowiński, *Porządek, chaos, znaczenie. Szkice o powieści współczesnej*, Warszawa 1968 (rozdz.: *Powieść i autorytety, Trzy poetyki „Niecierpliwych”*).

Gombrowicz i krytycy, red. Z. Łapiński, Kraków 1984.

A. Hutnikiewicz, *Od czystej formy do literatury faktu. Główne teorie i programy literackie XX stulecia*, wyd. 5 uzup., Warszawa 1988.

K. Jakowska, *Powrót autora*, Warszawa 1982.

J. Jarzębski, *Gra w Gombrowicza*, Warszawa 1983.

J. Jarzębski, *Proza dwudziestolecia*, Kraków 2005.

J. Jarzębski, *Prowincja centrum. Przypisy do Schulza*, Kraków 2005.

J. Jarzębski, *Schulz*, Wrocław 2000.

H. Kirchner, *Nałkowska albo życie pisane*, Warszawa 2011.

E. Kraskowska, *Piórem niewieściem. Z problemów prozy kobiecej dwudziestolecia międzywojennego*, Poznań 1999.

J. Kwiatkowski, *Literatura Dwudziestolecia*, Warszawa 1990.

Literatura polska 1918–1975, t. I: 1918–1932, red. A. Brodzka, H. Zaworska, S. Żółkiewski, Warszawa 1975 (rozdziały: *Problemy wojny, rewolucji i niepodległości w zwierciadle prozy narracyjnej; Spór o wartości kultury w polskiej prozie narracyjnej; Problematyka osobowości i obyczaju w polskiej prozie narracyjnej*); t. II: 1933–1945, Warszawa 2002.

Cz. Miłosz, *Wyprawa w dwudziestolecie*, Kraków 1999.

Obraz literatury polskiej XIX i XX wieku. Literatura polska w okresie międzywojennym, t. I, red. K. Wyka, J. Kądziela i in., Kraków 1979 (rozdziały: *Główne tendencje rozwoju polskiej kultury literackiej 1918–1939; Programy i grupy literackie*).

Problemy literatury polskiej lat 1890–1939, t. I, red. H. Kirchner i Z. Żabicki przy współudziale M.R. Pragłowskiej, Wrocław 1972 (rozprawy: S. Morawski, *Wątki egzystencjalistyczne w polskiej prozie lat trzydziestych*, s. 465–532; M. Stępień *Między literaturą a polityką*, s. 93–136, t. II, jw., Warszawa 1974).

Prozaicy dwudziestolecia międzywojennego. Sylwetki, red. B. Faron, Warszawa 1972 (i wyd. nast.).

Słownik literatury polskiej XX wieku, red. A. Brodzka i inni, Wrocław 1992 (wybrane hasła).

M. Sprusiński, *Juliusz Kaden-Bandrowski. Życie i twórczość*, Kraków 1971.

A. Stawiarska, *Gombrowicz w przedwojennej Polsce*, Kraków 2001.

J. Tomkowski, *Pokolenie Gombrowicza: narodziny powieści XX wieku w Polsce*, Warszawa 2001.

K. Wyka, *O jedności i różności literatury polskiej XX wieku*, w: *O literaturze polskiej. Materiały*, wybór i oprac. A.Z. Makowiecki, Warszawa 1971, s. 406–426.

S. Wysłouch, *Problematyka symultanizmu w prozie*, Poznań 1981.

Z problemów literatury polskiej XX wieku, t. II: *Literatura międzywojenna*, red. A. Brodzka i Z. Zabicki, Warszawa 1965.

LXXXIII. MARIA DĄBROWSKA

— *Noce i dnie* – fenomen życia, trwania i egzystencji; „przezroczystość” narracji, nowatorska aktualizacja XIX-wiecznej tradycji epickiej. Niezwykle powodzenie powieści, ekranizacje.

— Nowelistyka: *Ludzie stamtąd* – uniwersalny wymiar opowieści ludowych, *Znaki życia* – Flaubertowskie smakowanie codzienności.

— *Dzienniki* – spotkanie biografii i literatury.

— Wewnętrzna spójność dzieła pisarki (wspólne wątki, epizody, kilkakrotne opracowywanie tych samych motywów).

— Ideał etyczny – *Szkice o Conradzie*.

— Publicystyka literacka: *Pisma rozproszone*, t. 1–2, Kraków 1964.

Utworky:

M. Dąbrowska, *Noce i dnie*, t. I–IV; zbiory opowiadań: *Ludzie stamtąd*, *Znaki życia*; publicystyka: *Pisma rozproszone*, t. 1–2; utwory powojenne: opowiadania: *Gwiazda zaranna*, *A teraz wypijmy...*, *Z drogi do Warszawy*; *Przygody człowieka myślącego*, *Szkice o Conradzie*; fragmenty *Dzienników*.

Opracowania:

G. Borkowska, *Maria Dąbrowska i Stanisław Stempowski*, Kraków 1999.

L. Fryde, *Maria Dąbrowska*, w: *Wybór pism krytycznych*, Warszawa 1966.

T. Drewnowski, *Rzecz russowska. O piśarstwie Marii Dąbrowskiej*, wyd. 3, Kraków 2000.

T. Drewnowski, *Wstęp*, w: M. Dąbrowska, *Dzienniki powojenne 1945–1965*, t. I, Warszawa 1997; wstęp w: M. Dąbrowska, *Dzienniki 1914–1925*, Warszawa 1998.

T. Drewnowski, *Wyprowadzka z czyścica. Burzliwe życie pośmiertne Marii Dąbrowskiej*, Warszawa 2006.

M. Gałęzowski, *Maria Dąbrowska* [artykuł biograficzny], w tenże: *Wierni Polsce*, Warszawa 2005.

Ich noce i dnie. Korespondencja Marii i Mariana Dąbrowskich 1909–1925, oprac. E. Głębicka, Warszawa 2005.

E. Iwanicka, „*Noce i dnie*” – *postawy społeczno-etyczne inteligencji polskiej*, „*Novum*” 1978, nr 8/9.

- E. Korzeniewska, *Maria Dąbrowska*, w: *Prozaicy dwudziestolecia międzywojennego. Sylwetki*, red. B. Faron, Warszawa 1972 (i wyd. nast.).
- E. Korzeniewska, *Maria Dąbrowska. Kroniki życia*, Warszawa 1971.
- Księga kaliska. W stulecie urodzin Marii Dąbrowskiej*, red. T. Drewnowski, Z. Libera, E. Steczek-Czerniawska, Kalisz 1996 (artykuły autorów: A. Mencwel, W. Maciąg, Z. Libera, A. Lipatow, I. Jokiel, G. Majkowska, T. Drewnowski, J. Kulczycka-Saloni, H. Tadeusiewicz, K.A. Lewkowski, T. Świętosławska, E. Polanowski, J. Maliszewski, ks. J. Zieja, S. Lorentz).
- „Kultura i Społeczeństwo” 2008, nr 1 (tu artykuły w dziale: *Dzienniki Marii Dąbrowskiej – nowe rozpoznanie*: P. Rodak, J. Żarnowski, J. Tazbir, A. Markowski).
- W. Maciąg, *Wstęp*, w: M. Dąbrowska, *Opowiadania*, Wrocław 1972, BN, s. I, nr 208.
- M. Dąbrowska, J. Stempowski, *Listy (1926–1965)*, t. I-III, oprac. A. Kowalczyk, Warszawa 2011 (wybór).
- E. Nawrocka, *Osoba w podróży. Podróże Marii Dąbrowskiej*, Gdańsk 2002.
- Pięćdziesiąt lat twórczości Marii Dąbrowskiej*, red. E. Korzeniewska, Warszawa 1963 (tu artykuły: Markiewiczza, Sławińskiego, Libery, Wyki, Korzeniewskiej, Przybosia).
- J. Walc, *Trudny rachunek*, w: tenże, *Wielka choroba*, Warszawa 1992. **Uwaga:** zalecamy czytanie tego tekstu wraz polemiką: G. Borkowska: *Literatura PRL-u. O potrzebie nowej perspektywy lektury (na marginesie artykułu Jana Walca poświęconego Marii Dąbrowskiej)*, w: *(Nie)ciekawa epoka? Literatura i PRL*, red. i wstęp H. Gosk, Warszawa 2008.
- K. Wyka, *Stara szuflada*, Kraków 1967 (tu: szkice o *Nocach i dniach*).
- K.W. Zawodziński, *Opowieści o powieści*, Kraków 1963 (tu szkic *Maria Dąbrowska. Historycznoliterackie znaczenie jej twórczości*).

LXXXIV. BRUNO SCHULZ – PISARZ I GRAFIK

- Biografia Brunona Schulza i mit biografii w jego utworach.
- Czas i przestrzeń w *Sklepkach cynamonowych* i *Sanatorium pod klepsydrą*.
- Kto i jak opowiada w małych prozach Brunona Schulza.
- Tematy, techniki, styl grafik w twórczości Brunona Schulza.
- Bruno Schulz jako krytyk literacki (a zwłaszcza interpretator utworów swoich współczesnych).
- Epistolografia Schulza: autoportrety nadawcy, widzenie adresatów.

Utwory:

B. Schulz, *Sklepy cynamonowe. Sanatorium pod klepsydrą. Kometa*, przedmowa A. Sandauer, Kraków 1957; *Druga jesień* (opowiadanie), do druku podała i posłowiem opatrzył J. Ficowski, Kraków 1973. (Zawiera także fotokopię rękopisu i reprodukcje rysunków B. Schulza); *Opowiadania, wybór esejów i listów*, oprac. J. Jarzębski, Wrocław 1989, BN, s. I, nr 264.

Korespondencja:

B. Schulz, *Księga listów*, oprac. J. Ficowski. Rysunki autora, Kraków 1975.
B. Schulz, *Listy, fragmenty. Wspomnienia o pisarzu*, oprac. J. Ficowski. Rysunki autora, Kraków 1984.

Grafika, rysunki:

B. Schulz, *Xięga Bałwochwalcza*, oprac. J. Ficowski, Warszawa 1988 [powst. 1922–1924]. Ponadto reprodukcje rysunków B. Schulza zawarte są w książkach: *Druga jesień*, Kraków 1973; *Księga listów*, Kraków 1975; *Listy, fragmenty. Wspomnienia o pisarzu*, Kraków 1984, oraz J. Ficowski, *Okolice sklepów cynamonowych*, Kraków 1986.

Źródła pomocnicze:

D. Vogel, *Akacje kwitną*, oprac. A. Czyż, „Ogród” 1990, nr 2.

Opracowania:

Białe plamy w Schulzu, red. M. Kitowska-Łysiak, Lublin 2010.

W. Bolecki, *Język poetycki i proza: twórczość Brunona Schulza*, w: tenże, *Poetycki model prozy w dwudziestoleciu międzywojennym: Witkacy, Gombrowicz, Schulz i in., Studium z poetyki historycznej*, Wrocław 1982, rozdz. 4.

W. Bolecki, *Witkacy-Schulz, Schulz-Witkacy. Wariacje interpretacyjne*, w: tenże, *Polowanie na postmodernistów (w Polsce) i inne szkice*, Kraków 1999.

A. Brodzka, *Bruno Schulz: mit i sceptycyzm*, w: *Literatura polska 1918–1975*, t. II: 1933–1945, Warszawa 1990, wyd. 2, Warszawa 1992, albo w: *Historia i wyobrażenia. Prace ofiarowane B. Baczce*, Warszawa 1992.

Bruno Schulz in memoriam (1892–1942), red. M. Kitowska-Łysiak, Lublin 1992.

S. Chwin, *Twórczość i autorytety. Bruno Schulz wobec romantycznych dylematów tworzenia*, „Pamiętnik Literacki” 1985, z. 1, s. 69–93.

A. Czabanowska-Wróbel, *Fantazmaty dzieciństwa: glosa do „Wiosny” Schulza*, „Ruch Literacki”, 2001 z. 1.

„Czytanie Schulza”, red. J. Jarzębski, Kraków 1994.

- J. Ficowski, *Regiony wielkiej herezji. Szkice o życiu i twórczości Brunona Schulza*, Kraków 1967 (lub wyd. 2, Kraków 1975).
- J. Ficowski, *Regiony wielkiej herezji i okolice. Bruno Schulz i jego mitologia*, Sejny 2002.
- J. Ficowski, *Okolice sklepów cynamonowych. Szkice, przyczynki, impresje*, Kraków 1986.
- W. Gombrowicz, *Dzieła*, t. IX, *Dziennik 1961–1966*, Kraków 1986, s. 7–18 (*Kartki o Schulzu napisane*, s. 18).
- J. Jarzębski, *Wstęp*, w: B. Schulz, *Opowiadania, wybór esejów i listów*, Wrocław 1998, BN, s. I, nr 264.
- J. Jarzębski, *Schulz*, wyd. 2 poprawione, Wrocław 2000.
- M. Kitowska, „*Xięga Bałwochwalcza*” – grafiki oryginalne cliché verre Brunona Schulza, „*Biuletyn Historii Sztuki*” 1982, s. 401–410.
- J. Jarzębski, *Miasto Schulza*, „*Teksty Drugie*”, 2001, nr 2.
- J. Jarzębski, *Prowincja centrum. Przypisy do Schulza*, Kraków 2006.
- W. Makowiecki: *Nieznane rysunki Brunona Schulza*, „*Gazeta Malarzy i Poetów*” 2000, nr 3–4.
- M.P. Markowski, *Polska literatura nowoczesna. Leśmian, Schulz, Witkacy*, Kraków 2007 (zwłaszcza rozdział: *Schulz za kulisami rzeczywistości*).
- E. Odachowska-Zielińska, *Biblijny mit Jakubowy w ujęciu Tomasa Manna i Brunona Schulza*, „*Przegląd Humanistyczny*” 1982, nr 7/8, s. 73–81.
- W. Panas, *Księga blasku. Traktat o kabale w prozie B. Schulza*, Lublin 1996.
- W. Panas, *BRUNO OD MESJASZA. Rzecz o dwóch ekslibrisach oraz jednym obrazie i kilkudziesięciu rysunkach Brunona Schulza*, Lublin 2001.
- E. Rybicka, *Błądzić w czytaniu: proza Brunona Schulza*, w: taż, *Formy labiryntu w prozie polskiej XX wieku*, Kraków 2000.
- A. Sandauer, *Rzeczywistość zdegradowana*, w: tenże, *Pisma zebrane*, t. I: *Studia o literaturze współczesnej*, Warszawa 1985, s. 561–582 oraz w: B. Schulz, *Sklepy cynamonowe (...)*, Kraków 1957; *Proza*, Kraków 1964.
- M. Skwara, *Schulz i Witkacy*, w: *Czytanie Witkacego*, red. A. Czyż, Siedlce 2004.
- Słownik Schulzowski*, red. i oprac. W. Bolecki, J. Jarzębski, S. Rosiewicz, Gdańsk 2003.
- J. Speina, *Bankructwo realności. Proza Brunona Schulza*, Warszawa 1974.
- K. Stala, *Na marginesie rzeczywistości. O paradoksach przedstawiania w twórczości Brunona Schulza*, Warszawa 1995.
- Studia o prozie Brunona Schulza*, Katowice 1976 (zawiera dziesięć rozpraw o prozie i ekranizacji prozy Schulza).

- A. Sulikowski, *Twórczość Brunona Schulza w krytyce i badaniach literackich (1934–1976)*, „Pamiętnik Literacki” 1978, z. 2, s. 264–303 (tu także bibliografia przedmiotowa za lata 1934–1976).
- W.P. Szymański, *Wyznawca absolutu i materii – Bruno Schulz*, w: *Prozaicy dwudziestolecia międzywojennego. Sylwetki*, red. B. Faron, Warszawa 1972, s. 593–616 (i wyd. nast.).
- S.I. Witkiewicz, *Twórczość literacka Brunona Schulza*, w: S.I. Witkiewicz, *Bez kompromisu. Pisma krytyczne i publicystyczne*, zebrał i oprac. J. Degler, Warszawa 1976, s. 184–198 (prwdr. 1935).
- W ułamkach zwierciadła. Bruno Schulz w 110 rocznicę urodzin i 60 rocznicę śmierci*, red. M. Kitowska-Łysiak, W. Panas, Lublin 2003.
- I. Witz, *Bruno Schulz*, w: tenże, *Obszary malarzkiej wyobraźni*, Kraków 1967, s. 36–53.
- W. Wyskiel, *Inna twarz Hioba. Problematyka alienacyjna w dziele Brunona Schulza*, Kraków 1980.

LXXXV. STANISŁAW IGNACY WITKIEWICZ – POWIEŚCIOPISARZ I DRAMATURG

- Różne wcielenia Witkiewicza: dramaturg, powieściopisarz, teoretyk sztuki, malarz, filozof.
- Teoria czystej formy.
- Katastroficzna wizja świata w twórczości Witkiewicza.
- Bohaterowie Witkiewicza.
- Groteska i parodia w dramatach Witkiewicza.
- Witkiewicza powieści-worki: wizje przyszłości czy obraz świata współczesnego?
- Twórczość Witkiewicza na tle literatury międzywojennej.

Utwory:

Dwie z trzech powieści S.I. Witkiewicza: *Pożegnanie jesieni*, *Nienasycenie*, *Jedyne wyjście*. Wybrane dramaty (zwłaszcza: *Nowe Wyzwolenie*, *Oni*, *W małym dworku*, *Gyubal Wahazar*, *Kurka wodna*, *Młotwa*, *Janulka*, *córka Fizdejki*, *Matka*, *Sonata Belzebuba*, *Szewcy*). Dwa wybrane studia teoretyczne Witkiewicza.

Opracowania:

- Beznadziejność i nadzieja. W kręgu myśli Stanisława Ignacego Witkiewicza*, red. W. Maciąg, Kraków 1988.
- J. Błoński, *Od Stasia do Witkacego. Monografia S.I. Witkiewicza*, t. 1, Kraków 1996; *Witkacy – sztukmistrz, filozof, estetyk. Monografia S.I. Witkiewicza*, t. 2, Kraków 2001.

- J. Błoński, *Teatr Witkiewicza: forma formy*, „Dialog” 1967, nr 12.
- J. Błoński, *Witkacy*, Kraków 2000.
- J. Błoński, *Wstęp*, w: S.I. Witkiewicz, *Wybór dramatów*, Wrocław 1974, BN, s. I, nr 227.
- T. Bocheński, *Powieści Witkacego: sztuka i mistyfikacja*, Łódź 1994.
- T. Bocheński, *Witkacy i reszta świata*, Łódź 2010.
- W. Bolecki, *Poetycki model prozy w dwudziestoleciu międzywojennym*, Wrocław 1982, rozdz. I: *Powieść-worek: Miciński, Jaworski, Witkacy*.
- W. Bolecki, *Wstęp*, w: S.I. Witkiewicz, *Pożegnanie jesieni*, Kraków 1997.
- Czytanie Witkacego*, red. A. Czyż, Siedlce 2004.
- J. Degler, *Witkacy nieznany*, w: S.I. Witkiewicz *Bez kompromisu. Pisma krytyczne i publicystyczne*, zebrał i oprac. J. Degler, Warszawa 1976.
- J. Degler, *Witkacego portret wielokrotny. Szkice i materiały do biografii (1918–1939)*, Warszawa 2009.
- J. Degler, *Witkacy w teatrze dwudziestolecia międzywojennego*, „Pamiętnik Teatralny” 1985, z. 1–4.
- D.C. Gerould, *Stanisław Ignacy Witkiewicz jako pisarz*, tłum. J. Sieradzki, Warszawa 1981.
- N. Jakubowa, *O Witkacym*, Warszawa 2011.
- M.P. Markowski, *Polska literatura nowoczesna. Leśmian, Schulz, Witkacy*, Kraków 2007 (zwłaszcza rozdział: *Witkacy: metafizyka i parodia*).
- A. Micińska, *Witkacy – Stanisław Ignacy Witkiewicz. Życie i twórczość*, Warszawa 1991.
- „Pamiętnik Teatralny” 1969, z. 3 oraz 1985, z. 1–4 (numery monograficzne).
- K. Pomian, *Filozofia Witkacego. Wstępny przegląd problematyki*, w: tenże, *Człowiek pośród rzeczy*, Warszawa 1973.
- Przyszłość Witkacego*, red. T. Pękala, Kraków 2010.
- K. Puzyna, *Witkacy*, Warszawa 1999.
- K. Puzyna, *Witkacy*, w: S.I. Witkiewicz, *Dramaty*, t. I, Warszawa 1962 (lub wyd. nast.).
- J. Siedlecka, *Mahatma Witkac*, Warszawa 1992.
- M. Skwara, *Motywy szaleństwa w twórczości Witkacego i Conrada*, Wrocław 1999.
- M. Soin, *Filozofia Stanisława Ignacego Witkiewicza*, Wrocław 1995.
- L. Sokół, *Groteska w teatrze Stanisława Ignacego Witkiewicza. Geneza i struktura*, Toruń 1964.

- L. Sokół, *Witkacy i Strindberg. Studium porównawcze*, Warszawa 1990.
- Studia o S.I. Witkiewiczu*, red. M. Głowiński i J. Sławiński, Wrocław 1972.
- M. Szpakowska, *Światopogląd S.I. Witkiewicza*, Wrocław 1976.
- M. Werner, *Wobec nihilizmu – Gombrowicz-Witkacy*, Warszawa 2009.
- Witkacy – życie i twórczość: materiały sesji poświęconej Stanisławowi Ignacemu Witkiewiczu z okazji 55 rocznicy śmierci*, red. J. Degler, Wrocław 1996.
- B. Wojnowska, *S.I. Witkiewicz a modernizm. Kształtowanie idei katastroficznych*, Wrocław 1976.
- E. Wąchocka, *Między sztuką a filozofią. O teorii krytyki artystycznej Stanisława Ignacego Witkiewicza*, Katowice 1992.
- Także wybrane pozycje z bibliografii do tematu „Teatr Witkacego” w części „Wiedza o teatrze”.**

LXXXVI. DRAMATURGIA DWUDZIESTOLECIA MIĘDZWOJENNEGO

— Dramat dwudziestolecia wobec dramatu młodopolskiego – przeciwieństwa i kontynuacje; tradycja ibsenowska jako model dramatu realistycznego (Stanisław Wyspiański, Tadeusz Rittner, Karol Hubert Rostworowski, Zofia Nałkowska, Stefan Żeromski, Witkacy, Emil Zegadłowicz).

— Historia w dramatach Adolfa Nowaczyńskiego i Stanisławy Przybyszewskiej.

— Obraz rewolucji w dramatach międzywojennych (Tadeusz Miciński a Stanisława Przybyszewska, Witkacy, Tadeusz Peiper).

— Różne odmiany dramatu politycznego (Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, *Baba Dziwo*, Witkacy, Jarosław Iwaszkiewicz, *Maskarada*, Jerzy Szaniawski, *Zęglarz*, Antoni Słonimski, *Rodzina*, Marian Hemar i Julian Tuwim, *Kariera Alfa Omegi*).

— Polska tradycja szopkowa – tradycja kołęd dramatycznych, w tym: awangardowa tradycja formistyczna (Lucjan Rydel, Leon Schiller, Witold Wandurski, Tytus Czyżewski).

— Różne twarze dramaturgii kobiecej (Felicja Kruszevska, Zofia Nałkowska, Maria Pawlikowska-Jasnorzewska, Stanisława Przybyszewska).

— Nowatorskie propozycje dramatyczne (F. Kruszevska, Jan Brzękowski, Józef Czechowicz, Witold Gombrowicz, Bruno Jasiński, T. Peiper, A. Słonimski, W. Wandurski, Witkacy).

— Groteska w dramacie Witkacego, J. Brzękowskiego, B. Jasińskiego, T. Peipera, W. Gombrowicza, A. Słonimskiego – funkcja; podobieństwa i różnice.

— Komedia obyczajowa na przykładzie twórczości M. Hemara, L.H. Morstina, M. Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej, A. Słonimskiego, J. Szaniawskiego, S. Żeromskiego (*Uciekła mi przepióreczka*).

— Dramat o artyście i o sztuce – nowe postawy artystyczne, kryzys twórczości, ideologizacja sztuki, romans sztuki z popkultura (L.H. Morstin, J. Iwaszkiewicz, Witkacy, M. Hemar).

Utwory:

- J. Brzękowski, *Dziurek w Elzynorze*, „Dialog” 1970, nr 12.
- J. Czechowicz, *Utwory dramatyczne*, Lublin 1978 oraz 2011 (jeden z dramatów).
- T. Czyżewski, *Poezje i próby dramatyczne*, oprac. A. Baluch, Wrocław 1992, BN, s. I, nr 273.
- W. Gombrowicz, *Iwona księżniczka Burgunda*, Warszawa 1958 oraz wyd. nast., polecane: Kraków 2005 (w ramach serii Wyd. Lit.: „Lekcja literatury”).
- M. Hemar *Dwaj panowie B*, „Dialog” 1982, nr 7, *Firma* (tłum. A. Bardini), „Dialog” 1986, nr 5–6, *To, co najpiękniejsze*, „Dialog” 1986, nr 9 oraz M. Hemar i J. Tuwim, *Kariera Alfa Omegi*, „Dialog” 1987, nr 11.
- J. Iwaszkiewicz, *Lato w Nohant i Maskarada* w: tenże, *Dramaty*, Warszawa 1958 lub 1980.
- B. Jasiński, *Bal manekinów*, „Dialog” 1957, nr 6 oraz w: tenże, *Nogi Izoldy Morgan*, Warszawa 1966.
- F. Kruszewska, *Sen*, Gdańsk 1974 (program premiery T. Wybrzeże, 26 I 1974, PDF w archiwum wirtualnym e-teatru, baza realizacji).
- L.H. Morstin, *Obrona Ksantypy i Rzeczpospolita poetów*, w: tenże, *Dramaty wybrane*, wstęp J. Popiel, t. 1 i 2, Kraków 1987–1990.
- Z. Nałkowska, *Dom kobiet* w: taż, *Dzieła. Utwory dramatyczne*, Warszawa 1990.
- M. Pawlikowska-Jasnorzevska, *Baba-Dziwo*, „Dialog” 1966, nr 10, *Dowód osobisty, Rezerwat, Zalotnicy niebiescy*, w: taż, *Dramaty*, Warszawa 1986.
- T. Peiper, *Skoro go nie ma i Szósta, szósta*, w: tenże, *Poematy i utwory teatralne*, Kraków 1979.
- S. Przybyszewska, *Sprawa Dantona i Thermidor* w: taż, *Dramaty*, Gdańsk 1975.
- H. Rostworowski, *Niespodzianka*, Kraków 1967 oraz w: tenże, *Wybór dramatów*, oprac. J. Popiel, Wrocław 1992, BN, s. I, nr 281.
- L. Schiller, *Pastorałka*, posłowie, J. Timoszewicz, Gdańsk – Warszawa 2005.

- A. Słonimski, *Wieża Babel*, Warszawa 1972; *Lekarz bezdomny*, „Dialog” 1981, nr 8; *Ludzie we mgle*, „Dialog” 1982, nr 1; *Rodzina*.
- J. Szaniawski, *Papierowy kochanek*, *Żelazny*, Kraków 1958, Kraków 1987 oraz w: tenże, *Dramaty wybrane*, Kraków 1973 i *Wybór dramatów*, oprac. A. Hutnikiewicz, Wrocław 1988, BN, s. I, nr 263.
- W. Wandurski, *Śmierć na gruszy*, Warszawa 1963 oraz w: tenże, *Wiersze i dramaty*, Warszawa 1958.
- S.I. Witkiewicz (Witkacy), *Nowe Wyzwolenie*, *Oni*, *Sonata Belzebuba*, *Szwecy*, *W małym dworku*, w: tenże, *Dramaty*, t. 1–2, wstęp K. Puzyna, Warszawa 1962 i wyd. nast.; także w: *Nowe Wyzwolenie*, *W małym dworku...*, Kraków 1997 oraz w: *Szwecy i inne dramaty*, Kraków 2006.
- E. Zegadłowicz, *Łyżki i księżyc*, Poznań 1957, *Pokój dziecienny*, „Dialog” 1959, nr 8.
- S. Żeromski, *Uciekła mi przepióreczka*, Warszawa 1957 i wyd. nast.

Źródła pomocnicze:

- Antologia dramatu polskiego*, wybór S.W. Balicki, oprac. S.W. Balicki i S. Marczał-Oborski, Warszawa 1981 (tu m.in.: *Uciekła mi przepióreczka*, *Nie spodzianka*, *Dom kobiet*, *Iwona*, *księżniczka Burgunda*, *Baba-Dziwo* oraz *Obrona Ksantypy*).
- J. Brzękowski, *Szkice literackie i artystyczne 1925–1970*, Kraków 1978.
- B. Jasiński, *Teatr i aktor*, „Dialog”, 1965 nr 5.
- B. Jasiński, *Utwory poetyckie, manifesty, szkice*, oprac. E. Balcerzan, Wrocław 1972, BN, s. I, nr 211.
- T. Miciński, *Książę Patiomkin*, w: tenże, *Utwory dramatyczne*, t. 1, oprac. T. Wróblewska, Kraków 1996.
- Myśl teatralna polskiej awangardy. 1919–1939. Antologia*, wybór S. Marczał-Oborski, Warszawa 1973.
- A. Nowaczyński, *Wielki Fryderyk: powieść dramatyczna*, Wrocław 1982, BN, s. I, nr 240.
- O dramacie. Od Hugo do Witkacego. Poetyki, manifesty, komentarze*, red. E. Udałska, Warszawa 1993.
- T. Rittner, *W małym domku*, oprac. Z. Raszewski, Kraków 1954, BN, s. I, nr 116, Kraków 2003, Kraków 2010 oraz w: tenże, *Dramaty*, Warszawa 1966.
- L. Rydel, *Betlejem polskie*, Warszawa 1983 oraz w: tenże, *Wybór dramatów*, oprac. L. Tatarowski, Wrocław 1983, BN, s. I, nr 247.
- W. Wandurski, *Plakaty sceniczne*, Łódź 1970.

- S.I. Witkiewicz, *Czysta forma w teatrze*, Warszawa 1977 i 1986 lub *Teatr i inne pisma o teatrze*, Warszawa 1995 i wyd. nast.
- S. Wyspiański, *Wyzwolenie*, oprac. A. Łempicka, Wrocław 1970, BN, s. I, nr 200 oraz w: tenże, *Dzieła zebrane*, t. 5, Kraków 1959; *Dramaty...*, Kraków 1955; *Dramaty*, t. 2, Kraków 1970; *Dramaty wybrane*, t. 1, Kraków 1972.

Opracowania:

- J. Ambroszko, *Tadeusza Peipera koncepcja dramatu*, „Prace Literackie” VII, Wrocław 1965, s. 115–128.
- A. Baluch, *O „Pastorałkach” Tytusa Czyżewskiego na tle formizmu*, w: *Z kolędą przez wieki. Kolędy w Polsce i krajach słowiańskich*, red. T. Budrewicz, Tarnów 1996.
- M. Białota, *Dramaty Żeromskiego w Reducie. Z zagadnień inscenizacji i recepcji krytycznej*, Wrocław 1989.
- J. Błoński, *Peiper o teatrze, czyli okrutny racjonalista*, „Dialog” 1959, nr 11.
- J. Błoński, *Powrót Witkacego*, „Dialog” 1963, nr 9.
- J. Błoński, *Teatr Witkiewicza: forma formy*, „Dialog” 1967, nr 12.
- J. Błoński, *U źródeł teatru Witkacego*, „Dialog” 1970, nr 5.
- J. Błoński, *Witkacy*, Kraków 2000.
- A. R. Burzyńska, *Mechanika cudu. Strategia metateatralna w polskiej dramaturgii awangardowej*, Kraków 2005.
- M. Czanerle, *O Karolu Hubercie Rostworowskim*, „Dialog” 1960, nr 10 i 1960, nr 12.
- M. Czanerle, *Adolf Nowaczyński, czyli sowizdrzał dramatopisarzem*, „Dialog” 1965, nr 9.
- M. Czanerle, *Groteska międzywojenna: rzeczywistość i dramat*, „Dialog” 1966, nr 9.
- M. Czanerle, *„Przepióreczka” – anachroniczna, ironiczna*, „Dialog” 1968, nr 5.
- M. Czanerle, *Dworek, salon, dancing*, „Dialog” 1969, nr 5.
- M. Czanerle, *Wycieczki w dwudziestolecie*, Warszawa 1970.
- J. Degler, *W laboratorium Czystej Formy, czyli o nie dostrzeżonych źródłach „W małym dworku”*, „Dialog” 1994, nr 12.
- Dramat i teatr dwudziestolecia międzywojennego*, red. J. Popiel, Wrocław 1992 (cz. I i II).
- Dramat polski. Interpretacje*, red. J. Ciechowicz i Z. Majchrowski, cz. 2: *Po roku 1918*, Gdańsk 2001 (art.: J. Degler, *Stanisław Ignacy Witkiewicz „W małym dworku”*, E. Kalembe-Kasprzak, *Stefan Żeromski „Uciekła mi*

przepióreczka”, J. Popiel, *Karol Hubert Rostworowski „Niespodzianka”*, B. Smoleń, *Zofia Nałkowska „Dom kobiet”*, L. Sokół, *Stanisław Ignacy Witkiewicz „Szewcy”*, M. Karasińska, *Jarosław Iwaszkiewicz „Lato w No-hant”*, M. Żółkoś, *Witold Gombrowicz „Iwona, księżniczka Burgunda”*).

Dramat w historii – historia w dramacie, red. K. Latawiec, R. Stachura-Lupa, J. Waligóra, Kraków 2009 (art. na temat Nowaczyńskiego, Grubińskiego i Micińskiego).

T. Drewnowski, *Motywy dramaturgii Szaniawskiego*, „Dialog” 1958, nr 7.

D. Dunin Michałowska, *Tytus Czyżewski i „Cricot” – krakowski Teatr Plastyków*, „Proscenium”, Teatr Polski w Poznaniu, sez. 1964/65.

L. Eustachiewicz, *Wokół K. H. Rostworowskiego*, „Dialog” 1969, nr 6.

L. Eustachiewicz, *Między współczesnością a historią*, Warszawa 1973 (rozdz.: *Teatr apolliniński i teatr dionizyjski, Powszedni dzień teatru*).

L. Eustachiewicz, *Dwudziestolecie 1919–1939*, Warszawa 1982 (s. 7–46 oraz 148–164).

M. Fik, *Za co kochamy Przybyszewskiego?*, „Twórczość” 1975, nr 12.

D. C. Gerould, *Transformacje u Witkacego*, „Dialog” 1986, nr 8.

J. Godlewska, *Komedie Słonimskiego a prasa*, „Dialog” 1982, nr 3, 4, 5.

J. Godlewska, *Grubiński, czyli życie wytworne*, „Dialog” 1982, nr 7.

T. Gryglewicz, *Groteska w sztuce polskiej XX wieku*, Kraków 1984.

E. Guderian-Czaplińska, *Szara strefa awangardy*, Wrocław 1998.

S. Helsztyński, *Citoyenne P.*, w: *Meteory Młodej Polski*, Kraków 1969.

J. Hernik Spalińska, *Rodzaju żeńskiego*, „Dialog” 1996, nr 3.

A. Hutnikiewicz, *Adolf Nowaczyński*, w: *Obraz literatury polskiej. Literatura okresu Młodej Polski*, red. K. Wyka, A. Hutnikiewicz, M. Puchalska, t. II, Warszawa 1967.

Z. Jastrzębski, *O pojęciu groteski i niektórych jej aspektach w dramacie polskim doby obecnej*, „Dialog” 1966, nr 11.

S. Jaworski, *Wstęp*, w: T. Peiper, *Pisma wybrane*, Wrocław 1979, BN, s. I, nr 235.

S. Jaworski, *U podstaw Awangardy. Tadeusz Peiper, pisarz i teoretyk*, Kraków 1980.

S. Jaworski, *Tadeusz Peiper o teatrze młodopolskim*, w: *Jan August Kisielewski i problemy dramatu młodopolskiego*, red. E. Łoch, Rzeszów 1980.

M. Józefacka, *Maskarada Phyllii, czyli o komediach Pawlikowskiej*, „Dialog” 1965, nr 11.

M. Józefacka, *Komedia poetycka dwudziestolecia międzywojennego*, „Pamiętnik Literacki” 1970, nr 3.

- E. Kalemba-Kasprzak, *Prometeusz z przepiórką. Dramaty Stefana Żeromskiego: od Czarowica do Przetęckiego*, Poznań 2000 (cz. II: *Monumentalista wyzwolony*).
- E. Karwacka, *Witold Wandurski*, Łódź 1968.
- A.T. Kijowski, *Lustrzane dramaty Iwazskiewicza*, „Dialog” 1969, nr 11.
- J. Kłossowicz, *Teoria i dramaturgia Witkacego*, „Dialog” 1951, nr 12 oraz nr 1960, nr 1.
- J. Kłossowicz, *Próby dramatyczne awangardy dwudziestolecia*, „Dialog” 1960, nr 3.
- J. Kłossowicz, *Polscy ekspresjoniści*, „Dialog” 1960, nr 7.
- J. Kosicka, *Witkacy i Przybyszewska, problem rewolucji*, „Dialog” 1985, nr 9.
- A.M. Kowalska, *Czy „Sonata Belzebuba” to sonata?*, „Dialog” 1979, nr 7.
- A. Krajewska, *„Et in comoedia ego”*, „Teksty” 1979, nr 4.
- A. Krajewska, *Komedia polska dwudziestolecia międzywojennego*, Poznań 2004.
- M. Król, *Przybyszewska o Rewolucji Francuskiej*, „Dialog” 1973, nr 1.
- J. Kwiatkowski, *Literatura dwudziestolecia*, Warszawa 1990 (rozdz. IV: *Dramat*).
- J. Lau, *Teatr Artystów „Cricot”*, Kraków 1967.
- J.J. Lipski, *Klasyk komedii: Antoni Stoniński*, „Dialog” 1963, nr 1.
- J.J. Lipski, *Ekspresjonizm polski i niemiecki*, „Dialog” 1975, nr 10.
- S. Marczak-Oborski, *Teatr w Polsce 1918–1939. Wielkie ośrodki*, Warszawa 1976.
- S. Marczak-Oborski, *Uwagi o dramaturgii polskiej 1918–1939*, „Dialog” 1979, nr 4.
- S. Marczak-Oborski, *Awangardy*, w: tenże, *Obszary teatru*, Warszawa 1986.
- J. Pieszczachowicz, *„Dziurek” na tle epoki*, „Dialog” 1970, nr 12.
- M. Piwińska, *„Uciekła mi przepióreczka”*, „Dialog” 1964, nr 10.
- K. Pleśniarowicz, *Rodowód dramatów Stanisławy Przybyszewskiej*, „Człowiek i światopogląd” 1978, nr 2.
- J. Popiel, *Średniowieczne formy w polskim dramacie międzywojennym*, „Dialog” 1984, nr 9.
- J. Popiel, *Sztuka dramatyczna Karola Huberta Rostworowskiego*, Wrocław 1990.
- J. Popiel, *Dramat a teatr polski dwudziestolecia międzywojennego*, Kraków 1995.
- J. Przyboś, *Seans poetycki*, Kraków 1967 (w t. 1 art.: *Dwie sztuki Tadeusza Peipera*).
- R. Przybylski, *Wtajemniczenie w los. Szkice o dramatach*, Warszawa 1985.

- K. Puzyna, *Witkacy*, w: S.I. Witkiewicz, *Dramaty*, t. I, Warszawa 1962, (lub wyd. nast.).
- K. Puzyba, *Witkacy i rewolucja*, „Dialog” 1990, nr 4.
- K. Puzyna, *Witkacy*, Warszawa 1999.
- K. Pysiak, *Pawlikowska: farsy i dwudziestolecie*, „Dialog” 1987, nr 1.
- D. Ratajczakowa, *Próby dramatyczne Tytusa Czyżewskiego*, „Dialog” 1978, nr 2.
- J. Ratajczak, *Co jest „skoro go nie ma”*, „Dialog” 1970, nr 10.
- M. Rawiński, *Dramat*, w: *Literatura polska 1918–1975*, t. I, red. A. Brodzka, H. Zaworska, S. Żółkiewski, Warszawa 1975.
- M. Rawiński, *Między misterium a farsą. Polska dramaturgia międzywojenna w kontekście europejskim*, Lublin 1988.
- E. Rzewuska, *Misterium i moralitet w polskim dramacie międzywojennym*, w: *Dramat i teatr religijny w Polsce*, red. I. Sławińska i W. Kaczmarek, Lublin 1991.
- E. Rzewuska, *Polski dramat ekspresjonistyczny wobec konwencji gatunkowych*, Lublin 1988.
- G. Sinko, *Adwent i dobra nowina*, „Dialog” 1969, nr 5.
- L. Sokół, *Groteska w teatrze Stanisława Ignacego Witkiewicza*, Wrocław 1973.
- L. Sokół, *Witkacy i Strindberg. Studium porównawcze*, Warszawa 1990.
- W. Studencki, *Twórczość dramatyczna Emila Zegadłowicza*, Wrocław 1962.
- E. Suliborska-Rymkiewicz, *Utwory dramatyczne Tytusa Czyżewskiego*, „Prace Plonistyczne” 1963, seria XIX.
- M. Sugiera, *Dyskusje nad tragizmem i tragedią w dwudziestoleciu międzywojennym*, „Rocznik Komisji Historycznoliterackiej PAN w Krakowie” XXIII, Kraków 1986.
- A. Sugiera, *Dramat dwudziestowieczny: próby porządkowania*, „Dialog” 1992, nr 6.
- M. Szpakowska, *Zdradliwy „Złodziej” Iwaszkiewicza*, „Dialog” 1980, nr 6.
- T. Terlecki, *Polski dramat awangardowy*, „Dialog” 1983, nr 4.
- T. Wiles, *Witkacy: problem dyskursu*, „Dialog” 1986, nr 8.
- T. Weiss, *Przedmowa*, w: A. Nowaczyński, *Małpie zwierciadło*, Kraków 1974.
- T. Wróblewska, *„Książ Patiomkin” i antynomie rewolucji*, „Dialog” 1968, nr 3.
- K. Wyka, *„Pastorałki” Czyżewskiego*, w: tenże, *Rzecz wyobraźni*, Warszawa 1959.
- M. Wyka, *Jak oglądać sny, czyli o jednoaktówkach Czechowicza*, „Dialog” 1969, nr 9.

E. Wysińska, *Dramaturgia użytkowa dwudziestolecia*, „Dialog” 1960, nr 3.

W. Zwinogrodzka, *Przybyszewska i polska niedojrzałość*, „Dialog” 1988, nr 7.

Z problemów literatury polskiej XX wieku, t. I: *Młoda Polska*, red. J. Kwiatkowski, Z. Żabicki; t. II: *Literatura międzywojenna*, red. A. Brodzka, Z. Żabicki, Warszawa 1965.

Polecane strony internetowe:

dwudziestolecie-miedzywojenne.klp.pl

lektury.gazeta.pl/lektury